

สิทธิสตรี สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ

ความหมาย

สถานภาพ หมายถึง ฐานะหรือเกียรติภูมิของบุคคลหรือกลุ่มเป็นตำแหน่งของบุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งที่ได้รับคามนับถือจากสาธารณชนกล่าวโดยสรุป สถานภาพเป็นสิ่งที่สังคมกำหนดขึ้นเป็นสิ่งที่กำหนดเฉพาะตัวบุคคลที่ทำให้แตกต่างจากผู้อื่นสถานภาพแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑.สถานภาพที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ได้แก่

- สถานภาพทางวงศ์ตระกูลญาติ เช่น เป็นลูก หลาน พี่น้อง
- สถานภาพทางเพศ เช่น เพศหญิง เพศชาย
- สถานภาพทางอายุ เช่น เด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่
- สถานภาพทางเชื้อชาติ เช่น คนไทย คนอังกฤษ
- สถานภาพทางถิ่นกำเนิด เช่น คนในภาคเหนือ คนในภาคใต้
- สถานภาพทางชนชั้นในสังคม เช่น เชื้อพระวงศ์ คหบดี หรือชนชั้นต่างๆ ในกลุ่มชนที่นับถือศาสนาฮินดู เช่น ชนชั้นพราหมณ์

๒.สถานภาพที่ได้มาภายหลัง หมายถึง สถานภาพที่ได้จากการแสวงหาหรือได้มาจากความสามารถของตนเอง ได้แก่

- สถานภาพทางการศึกษา เช่น จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
- สถานภาพทางอาชีพ ได้แก่ เป็นครู เป็นหมอ หรือนักการเมือง
- สถานภาพทางการเมือง เช่น เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นนายกรัฐมนตรี
- สถานภาพทางการสมรส ได้แก่ โสด สมรส ม่าย

บทบาท

บทบาท หมายถึง การทำหน้าที่หรือพฤติกรรมตามที่สังคมกำหนดสถานภาพและบทบาทที่จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน บุคคลใดจะดำเนินตนตามบทบาทใดนั้นขึ้นอยู่กับสถานภาพเป็นตัวกำหนด เช่น ผู้ที่มีสถานภาพความเป็นพ่อ ต้องดำเนินบทบาทในการให้การอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนบุตรให้เป็นคนดี ส่งเสียบุตรให้ได้รับการศึกษาที่สมควรตามวัยส่วนสถานภาพการเป็นบุตรต้องดำเนินบทบาทเชื่อ

ฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา ตั้งใจมั่นเพียรในการศึกษา ช่วยเหลือบิดามารดาในการทำงานบ้านตามควรแก่วัย

สิทธิเสรีภาพ และหน้าที่

สิทธิ หมายถึง อำนาจหรือผลประโยชน์ของบุคคลที่มีกฎหมายให้ความคุ้มครอง โดยบุคคลอื่นจะต้องให้ความเคารพ จะละเมิดล่วงเกินหรือกระทำการใดๆ อันก่อให้เกิดการกระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลไม่ได้

เสรีภาพ หมายถึง ความมีอิสระในการกระทำของบุคคล ซึ่งการกระทำนั้นจะต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย

หน้าที่ หมายถึง ภาระหรือความรับผิดชอบที่บุคคลจะต้องปฏิบัติตามกฎหมาย

สิทธิและเสรีภาพ เป็นรากฐานสำคัญในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย การที่จะรู้ว่าการปกครองของประเทศใดมีความเป็นประชาธิปไตยได้มากน้อยเพียงใด ต้องดูที่สิทธิเสรีภาพของประชาชนในประเทศนั้น เป้าสำคัญ ถ้าประชาชนมีสิทธิเสรีภาพมากความเป็นประชาธิปไตยของประเทศนั้นก็ยิ่งมากหากสิทธิเสรีภาพของประชาชนถูกจำกัดหรือถูกริดรอนโดยผู้มีอำนาจในการปกครอง ประชาธิปไตยก็จะมีไม่ได้ ด้วยเหตุนี้กฎหมายรัฐธรรมนูญของไทยทุกฉบับจึงได้บัญญัติคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้อย่างแข็งขันส่วนหน้าที่ นั้น เป็นกรอบหรือมาตรฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะว่า การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยก็ต้องกฎหมายเป็นหลักในการดำเนินการหากประชาชนไม่รู้จักหน้าที่ของตน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระบอบประชาธิปไตยก็จะดำรงอยู่ต่อไปไม่ได้ ดังนั้น สิทธิเสรีภาพและหน้าที่จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งจะขาดเสียไม่ได้เป็นอันขาด

ความสำคัญของสิทธิ เสรีภาพและหน้าที่

-การที่รัฐได้บัญญัติ สิทธิ เสรีภาพและหน้าที่ของบุคคลไว้ในรัฐธรรมนูญ ทำให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองและปฏิบัติอย่างเท่าเทียม เสมอภาคและยุติธรรม

-บุคคลทุกคนจะต้องรับทราบและพึงปฏิบัติตามขอบเขตของสิทธิเสรีภาพ และหน้าที่ที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

-การใช้อำนาจรัฐ จะต้องคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพของประชาชน ทั้งรัฐและประชาชนพึงปฏิบัติตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอย่างเคร่งครัดยอมก่อให้เกิดความสงบ ร่มเย็น ผาสุกในชาติ

กฎหมายที่ผู้หนึ่งควรรู้

กฎหมาย เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันจนแยกกันไม่ออก คนที่ไม่รู้เรื่อง กฎหมายอาจเสียเปรียบและมักพลาดท่าเสียที หรือเสียโอกาสเพราะความไม่รู้ โดยเฉพาะคุณผู้หนึ่งทั้งหลายที่ชอบบอกว่ากฎหมายเป็นเรื่องยุ่งยากจนละเลยที่จะเรียนรู้ และเป็นเกราะป้องกันไม่ให้ตกเป็นเหยื่อของความไม่รู้นั่นเองกฎหมายที่ผู้หนึ่งควรรู้หลักๆ มี ๓ ด้าน ได้แก่ กฎหมายครอบครัว กฎหมายแรงงาน และกฎหมายแพ่ง เพราะเหล่านี้คือสิ่งที่นำไปใช้ในชีวิตประจำวันในฐานะที่ผู้หนึ่งเป็นทั้งแม่ ภรรยา และลูก

กฎหมายครอบครัว

กฎหมายครอบครัว นั้นเริ่มตั้งแต่การหมั้น การสมรส การหย่า และทรัพย์สินระหว่างสามี-ภรรยา ซึ่งจากข้อมูลของหนังสือ “กฎหมายกับผู้หนึ่ง” จัดทำโดยสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ระบุว่า สิ่งจำเป็นที่คุณผู้หนึ่งทุกคนควรรู้ไว้ก่อนทำการสมรส มี ๗ เรื่องด้วยกัน เริ่มจาก

๑.การหมั้น ทั้งนี้ กฎหมายกำหนดเงื่อนไขการหมั้นไว้ว่าชาย-หญิงจะต้องมีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ โดยต้องให้บิดา มารดา ผู้ปกครองให้ความยินยอม และจะต้องมีการมอบของหมั้นให้แก่หญิง เพื่อเป็นหลักฐานว่าจะสมรสกับหญิงนั้น

๒.เงื่อนไขการสมรส ชาย-หญิง ต้องมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ถ้าจะสมรสอย่างน้อยก็ต้องขออนุญาตศาล มิฉะนั้น อำเภอก็ไม่จดทะเบียนสมรสให้ ทั้งนี้ทั้งคู่ต้องมีสติดี ไม่เป็นคนวิกลจริตและห้ามสมรสกับผู้รับบุตรบุญธรรม ห้ามญาติสนิทสืบสายโลหิตสมรสกัน ถ้ามีคู่สมรสแล้วห้ามจดทะเบียนสมรสอีก หญิงฝ่ายต้องรอ ๓๐๐ วัน จึงจะสมรสใหม่ได้รวมทั้งผู้เยาว์ต้องขอความยินยอมจากบิดา มารดา นอกจากนี้คือ ชาย-หญิงต้องยินยอมเป็นสามีภรรยา

๓.ทรัพย์สินระหว่างสามี-ภรรยา กฎหมายแบ่งทรัพย์สินระหว่างสามี-ภรรยา เป็น ๒ ชนิด คือสินส่วนตัว ได้แก่ ทรัพย์สินที่มีอยู่ก่อนสมรส เครื่องแต่งกาย เครื่องประดับตามควรแก่ฐานะ เครื่องมือ

เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพหรือวิชาชีพของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง รวมถึงทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างสมรส โดยการรับมรดกหรือการให้โดยเสน่หา เช่น พ่อตา แม่ยาย ตาย ฝ่ายหญิงได้รับมรดกมาก็เป็นสินส่วนตัวของหญิง ถัดมาคือสินสมรส ได้แก่ ทรัพย์สินที่คู่สมรสได้มาระหว่างสมรส ทรัพย์สินที่ผู้ให้ทำพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้ ระบุว่าให้ทั้งสองคนเป็นสินสมรส และทรัพย์สินที่เป็นดอกผลของสินส่วนตัว

๔.การหย่า ถ้าอยู่ด้วยกันไม่มีความสุข ประสงค์จะหย่าขาดจากกัน ตกลงกันได้โดยสันติวิธี เขียนสัญญาหย่าเป็นลายลักษณ์อักษร แบ่งลูก แบ่งทรัพย์สินกันว่าลูกคนไหนใครจะปกครอง ทรัพย์สินขึ้นไหนใครจะเอา ลงชื่อ สามี่ ภรรยา ต่อหน้าพยาน ๒ คน แล้วนำสัญญาหย่าไปจดทะเบียนที่อำเภอ สำหรับข้อควรระวังของการหย่าคือ ต้องคิดให้รอบคอบ อย่าตัดสินใจเร็ววามโดยใช้อารมณ์ เพราะบางครั้งเมื่อหย่าไถ่จะกลับมาคืนดีกันอีกกลับไม่ได้ เพราะเขาไปจดทะเบียนใหม่กับคนอื่นไปก่อนแล้ว แต่ถ้าตกลงกันไม่ได้ เพราะฝ่ายหนึ่งอยากหย่า แต่อีกฝ่ายไม่ยินยอม หรือยอมแต่แย่งลูกแย่งทรัพย์สินกัน ก็ต้องฟ้องร้อง

๕.บุตรนอกสมรส คือ เด็กเกิดจากหญิงที่มีได้จดทะเบียนสมรส เป็นบุตรนอกสมรสของชาย ถ้าชายมีศีลธรรมดีรับผิดชอบต่อเลือดเนื้อเชื้อไขของเขา ก็มีทางช่วยให้เด็กเปลี่ยนฐานะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมาย

๖.บุตรบุญธรรม ผู้ประสงค์จะรับบุตรบุญธรรมจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนด คือ อายุ ๒๕ ปีบริบูรณ์และแก่กว่าเด็กอย่างน้อย ๑๕ ปี จะต้องได้รับความยินยอมจากบิดา-มารดาของเด็ก และจากตัวเด็กเอง (ถ้าอายุครบ ๑๕ ปีแล้ว) รวมทั้งจากคู่สมรสทั้งผู้รับและผู้จะเป็นบุตรบุญธรรม จากผู้ดูแลสถานสงเคราะห์ (หากเป็นเด็กที่ถูกทอดทิ้งอยู่ในสถานสงเคราะห์) และต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ต้องผ่านการทดลองเลี้ยงดู ๖ เดือนเพื่อดูว่าเข้ากับครอบครัวใหม่ได้หรือไม่ โดยมีนักสังคมสงเคราะห์ไปเยี่ยมอย่างน้อย ๓ ครั้ง และต้องจดทะเบียน

๗.มรดก หากเป็นตกทอด ทายาทที่จะได้รับ คือทายาทโดยธรรม และทายาทตามพินัยกรรมถ้าผู้ตายทำพินัยกรรมสั่งไว้ว่ายกทรัพย์สินขึ้นใดให้แก่ใคร ผู้นั้นก็มีสิทธิรับทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในพินัยกรรมแต่

หากผู้ตายไม่ได้ทำพินัยกรรมไว้ ทรัพย์สินมรดกจะตกทอดแก่ทายาทโดยธรรม ซึ่งมี ๖ ลำดับ ได้แก่ บุตร ถ้าบุตรคนใดตายก่อน หลานซึ่งเป็นบุตรของบุตรจะรับแทน ถัดมาคือ บิดา มารดา พี่น้องร่วมบิดา หรือ ร่วมมารดาเดียวกัน ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา

กฎหมายแรงงาน

ปัจจุบันผู้หญิงต้องออกมาทำงานนอกบ้านเพื่อช่วยภาระในครอบครัว ความรู้เรื่องกฎหมายแรงงานจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ถูกเอาเปรียบหรือละเมิดสิทธิที่พึงได้ กฎหมายแรงงานนั้นมีฐานมาจากการขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการกับผู้ใช้งาน เนื่องจากอำนาจต่อรองของผู้ใช้แรงงานมีน้อยกว่า รัฐจึงต้องตรากฎหมายเพื่อคุ้มครองเป็นหลักประกัน

กฎหมายแรงงาน มีตั้งแต่เรื่องของสัญญาจ้างแรงงาน ลูกจ้างตามกฎหมาย ข้อจำกัดแรงงานหญิง และเงื่อนไขในการทำงาน ที่กล่าวได้ว่าเป็นปัญหาใหญ่ของผู้หญิง เนื่องจากเรื่องแบบนี้ไม่ใช่จะเกิดแต่ในที่ทำงานอย่างเดียว แต่กลับเกิดขึ้นโดยทั่วไปไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือนโรงแรม หรือแม้แต่บนรถเมล์ ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคนที่ทำงานด้วยกันจะมีมาก รวมทั้งอำนาจเกิดขอบเขต แต่การมีเรื่องทางเพศในที่ทำงานนั้นหากเป็นความยินยอมพร้อมใจกันก็ไม่เป็นปัญหา แต่มีหลายรายที่มีปัญหาแบบว่าพอใจฝ่ายเดียว ยิ่งถ้าเป็นเรื่องของเจ้านายลวนลามทางเพศกับลูกจ้างด้วยแล้ว ยิ่งไปกันใหญ่ เพราะลูกจ้างต้องกลัวนาย มีคนกล่าวถึงเลขาสาวกับนายจ้างกันมาก กฎหมายแรงงานจึงเข้ามากำกวมกำหนดห้ามเอาไว้อย่างชัดเจน ห้ามมิให้มีการจับจูบจูบคลำกันพร่ำเพรื่อ ซึ่งการลวนลามนี้ไม่จำเป็นเลยที่จะต้องเข้าขั้นข่มขืนหรืออนาจาร เพียงใช้คำพูดในลักษณะล่วงเกินทางเพศก็ถือว่าผิดแล้ว ดังนั้น หากมีเรื่องแบบนี้เกิดขึ้นก็สามารถจะลงงานเจ้าหน้าที่ได้ตามกฎหมายแรงงาน เพราะมีโทษปรับทางอาญาถึง ๒ หมื่นบาททีเดียว และลูกจ้างเองก็สามารถฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายทางแพ่งได้อีกทางด้วย

สิทธิสตรี

สถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ

สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลนาโย่งใต้

โทร. ๐๗๕ - ๒๙๐๘๐๒